

משנה יא

וכן שתי דיוטאות - עליות, כלומר קומות עליונות של בתי החצר, שהן עומדות **זו כנגד זו** והחצר ביניהן, והחצר פחותה מארבע אמות, **מקצתן עשו עוקה** המחזיקה סאתים כדי להתיר שפיכת מים לחצר **ומקצתן לא עשו עוקה**, ולא עירבו ביניהם, **את שעשו עוקה** - מתירין לשפוך מימיהם בחצר, **ואת שלא עשו עוקה** - **אסורין**: 78:

פרק תשיעי

העברת חפצים בגגות הבתים

משנה א

כל גגות בתי העיר, הרי הם כרשות אחת ואף על פי שחלוקין למטה לשני בני אדם שלא עירבו ביניהם, מכל מקום הגגות שאין תשמישן תדיר אין בהן חלוקת רשות, וכלים ששבתו בגג זה מותר להוציאן לזה, **ובלבד שלא יהא גג אחד גבוה** מחברו **עשרה טפחים או נמוך מחברו עשרה טפחים**, שאז אסור לטלטל ממנו לשאר גגות ומשאר הגגות אליו, **דברי רבי מאיר**. **וחכמים אומרים: כל אחד ואחד** - כל גג וגג הוא **רשות בפני עצמו** שכשם שהבתים שתחתיהם הם רשויות חלוקות כך גם הגגות, ואסור לטלטל מגג לגג אם לא ערבו.

רבי שמעון אומר: אחד גגות אף שיש הפרש גבהים ביניהם, **ואחד הצרות** שלפני הבתים, **ואחד קרפפות** - מגרשים, גינות ופרדסים המוקפים מחיצות, הואיל וכל אלה אין תשמישם תדיר, נחשבים כולם

ר' עובדיה מברטנורא

יא דיוטאות. עליות זו כנגד זו וחצר פחותה מד' אמות לפניהן ששופכין בה מימיהן: **מקצתן**. בני הדיוטא האחת עשו עוקה בחצר ובני האחרת לא עשו: **ואת שלא עשו עוקה אסורין**. כל זמן שלא עירבו. דאי שריית להו להני על ידי עוקה דהנך, אתו לאפוקי מאני עם השופכים מן הבתים ולהורידן לחצר בהדיא עד שפת העוקה ברגליהם. וקא מטלטל בחצר דלא עירבו בה: **ט א כל גגות העיר רשות אחד**. ואע"פ שדיוורים חלוקים למטה לשני בני אדם מ"מ הגגות שאין תשמישן תדיר אין בהן חלוקת רשות וכלים ששבתו בגג זה מותר להוציאן לזה: **ובלבד שלא יהא גג גבוה מחברו י'**. דאם חלוק מהן בגובה י' אסור לטלטל ממנו לגגין, גזרה משום תל גבוה י' ורחב ד' ברה"ר [דהוי רה"י] דלא לייתי לכתף עליו: **כל אחד רשות לעצמו**. ואם לא עירבו דיוורים שלמטה אסור לטלטל מזה לזה: **ר' שמעון**. מיקל מכולן וקאמר, גגות וחצרות וקרפפות שאינן יותר מבית סאתים הואיל וכולן אין תשמישן מיוחד ותדיר

ביאורים והרחבות

78. **פירוש**: ואפילו לשפכם בבתיהם ומשם יצאו לחצר - אסור, שחששו חכמים שמא לא ירצו לשפוך בבתיהם כדי שלא ללכלך אותם, ויצאו עם הכלים לחצר כדי לשפכם בעוקה, ונמצאים מטלטלים בחצר שאינה מעורבת. אבל אם עירבו בחצר, אף שאין שם אלא עוקה אחת, מותר לכל בני החצר לשפוך מימיהם, שמאחר שעשו עוקה אחת, שוב לא גזרו.

רְשׁוֹת אַחַת לְכָלִים שְׁשֻׁבְתוֹ לְתוֹכָן בכניסת שבת, ומותר להוציאם מזה לזה, **וְלֹא לְכָלִים שְׁשֻׁבְתוֹ בְּתוֹךְ הַבַּיִת** והביאן לחצר על ידי שעירבו בני החצר, אסור להוציאן מחצר זו לחצר אחרת אם לא עירבו שתי החצרות יחד⁷⁹:

משנה ב

גַּג גְּדוֹל הַסְּמוּךְ לְקַטָּן - לגג קטן, ואין מחיצה המפרדת ביניהם, באופן שהגדול עודף על הקטן מכאן ומכאן⁸⁰, והגגות שייכים לבעלים שונים, שלא עירבו יחד עירובי חצרות, **הַגְּדוֹל מְתָר** להעלות כלים מהבית לגג, ואין הגג הקטן אוסר עליו, **וְהַקַּטָּן אָסוּר** להעלות כלים מהבית לגג, מפני שהגג הקטן כולו פרוץ לגדול, והוא אוסר עליו את הטלטול בתוכו⁸¹.

וכן הדין **בְּחֶצֶר גְּדוֹלָה שֶׁנִּפְרְצָה לְקַטְנָה** שנפל הכותל שביניהן, ונמצא שלחצר הקטנה נשארו רק שלוש מחיצות, ולחצר הגדולה יש עוד גיפופים משני צידי הפירצה, **הַגְּדוֹלָה מְתָרָת** - בני החצר הגדולה מותרים בטלטול הכלים מבתיהם לחצר אם עירבו, ואין החצר הקטנה אוסרת עליהם, **וְהַקַּטְנָה אָסוּרָה**

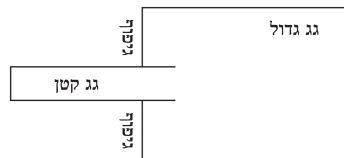
מכאן ומכאן הוי הך פירצה כפתח: **והקטנה אסורה**. שהרי נפרצה במלואה. ודוקא כשנפרצה קודם השבת אבל אם נפרצה בשבת אפילו הקטנה מותרת, שכיון שהותרה למקצת שבת קודם שנפרצה

ר' עובדיה מברטנורא
 רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה בלא עירוב ואפילו היו הגגות גבוהות יותר מעשרה או נמוכות יותר מעשרה, דלית ליה לר"ש עירובי חצירות אלא משום כלי הבית: לכלים ששבתו בתוכן. כלים ששבתו באחת מהן, מוציאים אותן מזה לזה: אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית. והביאן לחצר ע"י שעירבו בני החצר, אסור להוציאן מחצר זו לחצר אחרת אם לא עירבו שתי החצרות יחד. והלכה כר"ש: **ב הגדול מותר**. להוציא לו כלי בית שלמטה, ואין בני הקטן אוסרין עליו. דלגבי גדול הך פירצה פתחא היא ושרי באותן גפופים העודפים מעט מכאן ומעט מכאן, כמעקה שסביב הגגות וחישיבא סתימה. וכגון שאין הפירצה יותר מעשר. אבל קטן אסור להוציא לו כלי הבית דבני גדול אסרי עליה שהרי נפרץ לו במלואו: הגדולה מותרת. כשביל הגפופין שנשארו לה

ביאורים והרחבות

79. גרסינן בגמרא (צא, א): אמר **רב**: הלכה כרבי שמעון, והוא שלא עירבו (בני החצר כל אחד לעצמם), אבל (אם) עירבו (בני החצר לעצמם אבל לא עירבו שתי חצרות יחד) לא (כלומר, אין לטלטל אפילו כלים ששבתו בחצר לחצר אחרת, משום) דגזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים (כלים מהבתים) לחצר. **ושמואל** אמר: בין עירבו בין שלא עירבו (מותר לדעת רבי שמעון לטלטל כלים ששבתו בחצר לחצר אחרת ולגג ולקרפף).

80.

81. אך הגג הגדול, אין הפתח שבין הגגות נחשב כפירצה אלא כפתח לגג הקטן, שהרי יש